

14997

шәрафе әшър

ГӘЗГӘЗК

haúnemhram

Шәрәфе Әшър
Гәзгәзк

Р'едактор у коректора контрол Э. БӘК'ОЙЕВА
Шьклкеш Г. ЙАР'АЛОВ
Р'едакторе бәдәшәтиә АН. ГАСПАР'ЯН
Р'едакторе техникис В. ГАЛСТ'ЯН

29

ВФ 05534

Гәмбә 547

Тираж 500

К'ағәз $70 \times 108^{1/32}$, бәлгнәш'ре мәнгәне 1,25

Бәлгнәш'ре нәширәте 1,1

Бона нәш'ре һатйә спарт'не 16/II с. 1963

Бона чапк'рьне һатйә қолк'рьне 24/V с. 1963

Қимәт 6 к.

Чапхана I-е йа идара һайполиграф'рате,
Ереван, соқақа Алаверд'ян № 65, с. 1963.

«Гэзгэзк» к'йтеба сатирике к'орди щаньл—Шарәфе Әшьри пешьнә.

Авторе к'итебе ван шаир у ньвискарә критик дыкә, ед кә хәзна щьмаәтейә дәҠләмәнд—фолклора Ҡе, дьдзьн, наве хҠә датиһьн ль сәр у «пешк'еши» хҠәндәвана дыкьн.

Сатирик бь қәрф дәрһәқа ван тыштед нәпак у бекерда дьньвисә, ед кә һәла нава әмьр у култура мәйә иронда һәнә.

ՀԱՐԱՖԵ ԱՇԻՐ

ԵՂԻՆՁ.

(քրդերեն)

Հայաստանի պետական հրատարակչություն

(Հայրապետհրատ), Երևան, 1963

ШАРАФЕ АШИР

КРАПИВА

(на курдском языке)

Армянское государственное издательство

(Айпетрат), Ереван, 1963

Р' У В И

Һавал у һогъред әзиз,
Малхед мала, хорт у қиз,
Һиви дькьм гөһдарикьн,
Готьнәкә мьнә кьн.
Гълие иро һун дьбьһен,
Дәрһәқ дәбе хьрабә,
Жь wан дәба йәк рувийә,
Е дьне гөре һарә.

Қонтара чие дәв гәли,
Мешәк һәбу ви али,
Навда гәләк чәвкани,
Мәскәне һәр бәйани.
Wьр көлилкед рәнг-рәнги,
Қиз, хорт дькьрнә бәнги.
Сорсорк, хашхашк, гиһае шин,
Нур дькьрьн гөлед бин.
Гөл вәбьбун сәр дара,
Бьлбьл пера дьстьра.
Даред шаһьл, бәрмьраз,

Хамлэк дабун гәлие хас.
Авед сарә чә'вканийа,
Ә'мыр дабунә нәмйа.
Ль рәх мешә, дәв гәли,
Р'увик дьма wi али,
Һәрро, һаргав у һәрщар,
Дькьр дьзйа гонд, щинар.
Тәwләбази дьда хwә,
Дьчу дькәт қолитка,
Дадьбәланд дик, варьк,
Һек у щуцке мьришка.
Бәри дьзие, чьләкие,
Хwә давит сәр келәке,
Дел-бьжие хwә ба дькьр,
Йәк-йәк нав нишан дькьр,
Паше кәре хwә дькшанд,
Тәнг-қуше wi дьшьданд,
Пьшта wi тимар дькьр,
Поча wийа бин дькьр,
Вәдьгәрйа мина Муса,
Һәрдө чәве wi радмуса,
У бьнзька wi даласт,
Чава кефа wi дьхаст,
Дьда қамчие хwә дьреж,

Дажот нава дашта реж.
Фьрқаз дькър дьда һэвраз,
Мина мэләке виждәһ газ,
Чь бәр кәта, сағ йан щьнйаз,
Дадьқөртанд нола бәраз.
Аһа роке мышкәки шин,
Әмре хwә да дьнйа wалин;
Мышк дор щьнйаз быбунә чит,
Шин дькърьн, шина әгит.
Wьр ньшкева рувие кефхwәш,
Пева дәркәт бь дьл у әшқ:
— Һа, чь буйә, гәли мышка,
Әw ке әмре хwә да гьшка?
Әзе ньһа ль сәр мьри
Бьньвежьм, һун бьгьрин.
Мышка тәмам гөһдари кьр,
Руви гьлие хwә дәст пекьр:
— Һәнгинә-мәнгинә...
Әва мышкәки шәнгинә,
Дела wi погка рәнгинә,
Хера wi вәвт пут сәргинә,
Гоште wi дьране мьн дьхөринә,
Хwәде һа рьсқе мьн дьгһинә.
— Тө дьжмьне мә кал-бава,

Хәниме заре мә-сава,
Әw ро рәшбә дьне кәти,
Мәра дьки зьнеqәти,
Нәкә сәре кәсе-кәса,
We бе сәре пьсе-пьса.
Р'уви вьр мышк дабәланд,
Әw бәрбь дьнйа тәри шанд,
Ижа го:

— Мышкно, ке дьхазә
Көрапе хwә бьбинә,
Бьра сәре хwә вьрда бинә.
Мышк тьрса кәтнә qөла
Р'уви дьбе:— Стахөла...
Паше гөһе хwә бәльqанд,
Бәрбь гөнд кәре хwә ләзанд.
Р'уви гөндда чәв чь кәт,
Бьнива кьр бемьнәт.
Аwa жь дьзие рувие «че»,
Бьбу qьтитке көле.
Щьмаәте дит wa набә,
Кьрьна руви хьрабә,
Топ бун гөнди у щинар,
Пәй руви кьрнә һәwар:
— Р'уви дьзе гөнде мә,

Итбара дьза т'онэ.

— Дэ wэрын эм ви дьзи
Тенэ пине кьзкьзи.

— Эва кэйфа варка мэ,
Эва жи бой дька мэ.

— Быщэм жь бэр ч'э'ве мэ,
Диса те бейи гонде мэ?

Биньн-биньн эблукьн,
Бэри нава дьнедын.

Щоте тэжйа, дельке,
Р'уви кьрнэ тэлье.

Гэwро оса эрдедан,
Бэр чэва бу тоз-думан,

— Ёа лехьн, лехьн, лехьн,
Р'уви быгрын ль диwерхьн.

— Ёардө чэве wi дэрхьн,
— Лынге wi кэлэмчехьн.

Кэта нечирван һатьн,
Иди щида тэландьн.

Чава хэниме эле

Р'уви данин бэр селе,
Дэстэки wi дагк кьрын,

Сьмела wi көр кьрын,
Бэре чэва рэш кьрын,

Ә'нйа wийа бәш кърън,
Пархан тәв ле нәрм кърън,
Пышт нәвт чийада wәркърън.
Гөнд, гөндити у qази,
Wa руви кърън гази:
— Та чь дьхар дьһьнгавт,
Тәмам фьрнке тәра һат,
Һәрке мери щамери,
Ки әрдибә, ки ери,
Wәхта йа хwә дьбежи,
Йа мә жи гәра бежи,
Р'уви гава бәwер чу,
Жь мьрьне хьлаз бу,
Сәр мьле хwә зьвьри,
Ль щмаәте кър qирин:
— Әз сонд дөхөм, сонда көнд,
Төщар бәре хwә нәдьм гөнд.

Чоле бьрчи у тәзи
Дьчу у дькър гази:
— Һәр нәмдьла, рәсул әла,
Иди мьн нәки т'ө тәла,
Р'уви поча хwә ба кър,
Раст бәржерда хwә такър,

Кѳ чѳнд гав жи авит чу,
Дит нѳму кѳс мѳна бу,
Нат сѳкѳни бѳр дарѳ,
Хѳѳѳра кѳтѳ фѳкарѳ.
— Мальк ль мѳн шѳѳѳти,
Нѳр тышт ль мѳн бу даѳи,
Ѵѳ чаѳѳа бѳ ѳалѳ мѳн,
Ѵѳѳѳ бѳрѳина бѳмрѳм.
На хѳр, ѳѳ йѳк чѳтънѳ,
Шѳхлѳ нѳсѳ бѳр мѳнѳ,
Ѵѳѳѳ нѳрмѳ арѳна,
Бѳбѳмѳ шѳрѳ дѳѳѳрѳна;
Ѵѳлѳ ѳѳ жи чѳтънѳ,
Нѳ пѳшѳ мѳн дѳст мѳнѳ,
Ѵѳѳѳ бѳкмѳ чѳ нѳѳѳр
Бѳ дѳѳиѳ бѳбѳм ѳѳѳсѳкар.
Ѵѳѳи бѳ кѳл у гѳри,
Дѳтспѳкѳр у фѳкѳри,
Ѵѳѳи гѳр йѳнѳ нѳри,
Хѳѳѳѳ бѳкѳ пѳштмѳри.
У руѳѳи бу мѳлкѳмѳт,
Нѳтѳ сѳбѳ гѳмѳ хѳѳ кѳт;
Ѵѳрѳбѳрѳѳѳг бу нѳлѳ,
Хѳѳ дѳ нѳѳѳл бѳрѳтѳлѳ,

Кәтани тәв ширьн бу,
Ль мала гөр пәйа бу.
Кәрда һьнәк қьсә кър,
Паше руви дәст пекър:
— Тө илащ-гөмана мә,
Тө бави у бьре мә,
Тө ронайа чәве мә,
Тө қөдуме чоке мә,
Тө хwәйи-хөдане мә,
Әм бейи тә чьраньн,
Гөбәле дор ашаньн.
Р'уви фелбазйа хwә кър,
Ақьле гөр дәбах кър,
Һьше ви сери бар кър,
Қафе ви тьжи ка кър,
Бь сербази сәрхwәш кър,
У wa жера қьсә кър:
— Баве мьни рәкмәти,
Мьнра тьме wa готи:
«Ҡата хwәшби руе дыне,
Гөрра нәки тө зьне,
Әм көрапьн баведа,
Пьзмамьн олка деда,
Әwlәде мә тәв йәкьн,

Фърдие орте қә нәкьн,
Мьқим, һәрро у һәргав,
Һәвра бьбнә тақәтдар».
Әв тәмине баве мьн
Бун гоһаре гөһе мьн.

Нола чежке сәбате,
Р'уви башишкәк һате,
Қальн дани сәр леве,
Қәй бежи аге эле.
Паше wi сьмел бада,
Чәв кота чәве гөрда,
Қолапәк қәльне да,
Дайль гөр кьр хәбәрда:
— Бьре мьни мәзьно,
Кьлита сәре мьно,
Ренишандаре мьно,
Бьбьһе готьна мьно.
Әз рувики каләмер,
Хәбатерайи бекер,
Нәфәре мьн бәләнгаз,
Авране wани хьлаз,
Рутьн тәзи у пехас.
Һәма бона we йәке,

Әз һатъмә сәр реке,
Wәки бьбьм нвискар,
Бой хатьре жьн у зар.
Хwәндьне жи әз заньм
«Ә'лифбае» дьхуньм,
Wәрә бьбә комәкдар,
Әз, тә бьбьн ньвискар.
— Р'уви, тә wa дьбежи,
Дәрд у кәла дьрежи,
Ле кьтеба рәшбәләк,
Әм кә тенә һеләк?
— Qнйат шәхәле тә нинә,
Әw йәк пешәке мьнә,
Әзе бькмә фәсале,
Бытәкиньм жь пунгале,
Паше wәхте нәшьре,
Тә дьбиньм ве щаре.
Бь готьна щьмаәте,
Гөр сәкьни wa готе:
— Бьре мьни адаре,
Әз сонд дьхом qөране,
Һәта мәһе бьһаре,
Кьтебе нәшьрханеда бькмә харе.

Р'увие кьньк делкьнщьк,

Бу кѡлакор у дѣндѣк,
Р'абу рекѣт бе мѣнѣт,
Шер пѣкандѣн ѣѣк бѣ ѣѣк.
Дѣрбаз нѣбу мѡгдарѣк,
Р'уви «чѣкѣр» кѣтѣбѣк.
Паше кѡ вѣхтѣк жи чу,
Дѣнг ль дѣне бѣла бу,
Вѣки рувики кѣлѣан,
Буйѣ поэте «ѣѣан».
Ѣѣр мѣйданѣк чѣргошѣ,
We «Кѣтѣбе» ѡи бѣфрошѣ.
Р'уви ша бу у банзда,
Ѣшѣѣк дѣни малѣда,
Лѣглѣг, кѣврушк, кѡнде кор,
Ль Ѣѣв гѣртѣн Ѣѣтѣѣ дѣр.
Ѣѣма Ѣѣнге малѣда,
Гѡри сѣрговѣндѣѣда,
Гѣвѣнд гѣртѣбун щѣт бѣ щѣт,
Чѣнд кѣба жи Ѣѣвѣра гѣт:
— Пѣро, Пѣро, панздѣѢ,
Мѣр хѣдѣро шанздѣѢ,
ѢѣвдѣѢ, ѢѣждѣѢ нѣд у чѣр,
Ѣм жи бѣбѣѢ Ѣѣвѣскаѣр.

Гөр сәре хwә бьльнд кър,
Һәр чар алийа мезә кър,
Ль wан һьлат қирин кър:
— һун дәнге хwә бьбрьн,
Һун тәмам жи бекерьн,
Р'увйә тәне ньвискар,
Р'увйә тәне пәләwan,
Хәлqе майин тәв нәзан.
Ле wi чахи тьрса гөр,
Кәсәки жи дәй нәкър.
Әw бу шәдә у базар,
Р'уви да гөр чәнд нәзар.
У wa һәр ши, һәр ера,
Р'уви ма дәwса шера,
Гөр гө әwә өлмдар, зьманзан,
Композитор, ньвискар,
Шайир, лектор, тәриqзан
Qөльхкаре әмәкдар.
Мәймуна сор, көнде кор,
Сәе ави, гае сор,
Дике гөһпърч, кавре геже,
Щәние qәри делдьреж,
Дө кәре нер у куси,
Р'уви кьрьнә дәхәси.

Хwəстьн бьбнə нвискар,
Шайир, лектор у ѓлмдар.
Ле qъжька пəрбəлəк,
Пəрwəз дьда хwə гəлəк,
Чəв да руви, гае сор,
Кьлам дьзи, фьри жор,
Кьр qьрə-qьр həр эла,
Əзм дəнгбежа дьла,
Əз мəрəзa хортамə
Ле дин, ле дин, ле дине,
Əз мəрəзa хортамə,
Ле дин, ле дин, ле дине.
Шабуна пупу сəрqот,
Хwəрa дьстра у дьгот,
Чəм у кəнйa лəмə-лəмə,
Фолклоре, горйa тəмə,
К'ода həри əз пəй тəмə,
Ви щурəй дəмəке,
Кəчед нəзан рəмлəке,
Пешəкзанед хəмəке,
Həвpa кəтнə щəмəке...
Р'уви у ед нола wи,
Hə ə'wр заньбун, нə сайи,
Мина зурие сорə жол,

Бун межоке дор бь дор,
Ле мьразе ван нэбу,
Могдарэк, кё дэрбаз бу,
Дьзийа руви эйан бу.
Чэв ль руви чрусин,
Рэнге вийа чълмьси,
Дэст у пие ви лэръзин,
Гөр рачэвкър у бэзи,
Һәр али һәвар-гази,
Шкйат бьрнэ щәм қази,
Шәр гран бу гәлине кур,
Қантьре го «Тур һа тур»,
Сәе ави, гөре қил,
Чэнд нэв гьртън чава дил,
Ван һәвра го ве шьвете,
Лехън нәтани вә те,
Әскәре шаһъл турә,
Бйә хәниме сәре мә.
Шер, мәси у пьльнг,
Һьрча гәлийа у қөльнг,
Тәйре симър, гакуви,
Бун рёностине руви.
Нон жь хәве кьшйар бу
Ләшкәре мурьстанка,
Сьмбъл Қөмбъл ль пешйе

Шәр дькьрын мере че,
Һәвар дакәт ль моза,
Һәвра данә wәрwәза,
Wан ледьхьст гәф у гөр
Qыр дькьрын нәчед нөр.
Кәре жи кьрә зьрин,
Чьвике қутин-қирин.
Нав мешәда һewәрзә,
Һәр йәк але хwә дьбәзә,
Нола пәзе бәродан,
Һәв қәльбин беиман.
Шәр бу се ро се шәва,
Хун кьшйа wәк дәлава,
Сьбе зу рожа чара,
Һәв нәдан бәр хәнщәра.
Р'уви, гөр, «әскәре» wi,
Иди сьтар хwә нәдин.
Ль нав меше раст у дуз,
Ордийа шаһьл у тунсьз,
Е ми́на wанә мәрьз,
Щида кьрын сәкәсьз.
Бь әмре шер wәк һәршар,
Анин руви у гөре һар,

Әw авитнә зьндане,
Кәвтеке нан нәдане.
Р'ожа кәйшта, дөшәме,
Тәв бәрәвбун ль мәйдане,
Аһьл, щаһьл у хwэндкар,
Һатнә суда wанә әар.
Ль бәр тәхте рәwани,
Wәкиле һәр бәйани,
Хәбәр дьдан йәк бь йәк,
Р'уви дькьрьнә сосрәт,
Гөнәкар дькьрьн гөр,
Кө хwә бьбу редактор.
— Кәре кори мәлкәмот,
Тә дьл-һьнав ль мә сот,
Бәсә бьки тө дьзие,
Шәрлатание хьрабие,
Wәлә гор нәвт баве тә,
Әм мәщале надна тә,
Wәки минани щара,
Тө бьгәри һәр дәра.
Р'увие қәшәнг у чәләнг,
Зу фькьри нә дәрәнг,
Wi қьрар кьр wa бькә,
Гьшки өстүе гөрвакә.

Бь һивикърна руви,
Шер, пьльнг у мәси,
Тәйре симър, гакуви,
Чәнд гъли жи данә ви.
Рувие кори шәрләтан,
Әнщуз у кале зәман,
Ноли Бәкьре әван,
Ва дәст пекър хәбәрдан:
— Сәре съба нәдир кьм,
Щане шери әзизкьм,
Гөр бу соре чәвешин,
Гө-қәwата хwә нәһевшин,
Ль бьн дара бьльнд чил,
Һәйә хьзна мышке кор,
Хьзнеда шере бьлбьл,
Бьчопинә бинә жор,
Ктеб йа тә, тө автор,
Әз жи бьбьм редактор.
Һьнге әм кәрд ньвискар,
Һәқиат жи мә нивәкар.
Кәде мьн һәбу нәкьра,
Гөре мьн қәт-қәтикьра.
Ви тәһәри мьн қайли да,
Иро мала хwә да бәр ба.

Шер, аз қөрбана тәмә,
Йан на баве мьн ньвискар,
Кө аз бумә ньвискар,
Йан жи кале мьн ньвискар,
Кө аз бумә ньвискар,
Шер, сонд дөхөм қафе тә,
Тәне мь дө сала хwәндйә,
Әва тәмам гөр кьрйә,
Иро рѳжа мьн рәш кьрйә.
Р'уви гьлие хwә кѳтакьр,
Ижар жи гөр дәстпекьр:
— Р'увие мьни мәqlуто,
Чәвсоре бьнзькруто,
Р'увие мьни кьнько,
Дәлкбазе дьлкьнщько,
Qасасе сәре мьно,
Хәниме заре мьно,
Кәләме чәве мьно,
Наве мьни зерәки,
Тә кьрә полькәки,
Гѳрмәта мьн эләки,
Бу бьһа бьзьнәки,

Әз нәму щйа бум робәт,
Нав дьнеда әлашәт.
Ах әскәре дәрбьдар,
Әзым вра гөнәкар,
Wәки рожәкә бәтал,
Р'увира бумә һәвал.
Паши гьлие wan һәрда,
Шер пешда һат хәбәрда:
— Гәли пьзмам, щаһьла,
Гәли бьрак, һогьра,
Дьнйаера әйанә,
Wәки руви нәзанә,
Шере былбьл, калке мә,
Дьзийә, ва бәр чәве мә.
Ә, ле гөре сьмелчәқ,
Шьртошине стөрәқ,
Дьран ле бун шәқә-шәқ,
Мина кәлбәки бәрзәқ,
Дьзйа руви сәптәкьр,
Р'ек жи сәба хwә вәкьр.
Әм ва иро щи тиньн,
Гьли у готьне wan,

Р'урәш дькын дьбиньн,
Тәwләбази, дьзйа wан.
Ль сәр ниме фәрмане,
Һәрдө кьрнә толане,
Чаwа дьзәкед бе ру,
Дө сәләханед дөру,
Һәвра-Һәвра фиштандьне,
Бьрнә тәрәwьлхане...
Ле һәвал у һогьред wан,
Пешда һатьн хәбәрдан,
Йәк-йәк гөне хwә һьлдан.
Әwана тәва соз дан,
Бьхәбьтн дьл у щан.
Нава әмре бәхтәwар,
Qөльх бькын бехәдар.
Бьра, пьзмам, йаң qизап,
Хал у харзи йан көрап,
Р'е нәднә wан ке нәзан,
Бьдын тәрка һәр бөгдан.
Щьватвана бәлукур,
Qьрарәк һа qәбулкур:
Ке разайә ньшйар бә,

Ке ньшйарə гондарба,
Е кə гьрт рйа қьлерие,
Йане дьзие, хьрабие,
Ль кəвт тəбəке əрде бə,
Йане əрше əзман бə,
Зу бə, дəрəнг, ронайи,
Дурбə, незик у тəри
Мина пəзе сəре чие,
We əсə бе бəр берие.
Бериванед ши бь ши,
Нола руви «ордийа» ши,
We шьвкьн бьднə бери.
Жь we роже кəму шйа,
Тəмам һəвра рабун гйа
Нав тəбйəта ша аза,
Бь кəлали, бе щəза,
Пешда дьбьн əмре ша.
Һəрке йəки шаши кьр,
Нəзан бу башəр нəкьр,
Һəвдəра бь сьтqe достие,
Əши тиньн сəр растие.

Əв бу гьлие мьни кьн,

Кӧ мьн иро кър секън.
Wə дит рувиe аронэк,
Тави гӧре лап нәһәq,
Ча сәр сери әрде кәт,
Ль һәр дара бу робәт.
Һәрке пьзмаме ке жи
Минани руви дьжи
Йане дьлqе гӧрданә,
Кәрбуйә у хәбәр надә,
Р'ожа рувийә навнишан,
We әсә бе сәре wан.

БАЛАД ДӘРҢӘҢА WЕ ЙӘКЕДА, ЧАҠА
КРИТИК ПҤХ КҢРӘ ШАЙИРЕ ДҢЗ

Щарки шайир пйан бу,
Критик пева әйан бу.
Ль мала ньвискара,
Ңәвдө данә бәр дара.
Критике ль wедәре.
Шайир дәвда сьвдәре,
Дәст авитә пеше,
Пера кәтә гөлаше,
Минани тирәмәра,
Шәлпандә дәв-дърана,
Дәве шайир қәльши,
Поз жи пера пәльши.
Гө, шайире дьзи-пъз,
Бәсә бьки възә-въз,
Тә фолклор таланкър,
Ңәбуна wе тәмам бър,
Wәлә сәре нәтка тә,

Әз тӱ роже надмә тә,
Wәки һәрро, һәр гава,
Бьки дъзие у дәрәwa.
Раст wi чахи, we дәме,
Һәwари данә Шәме,
Кӱ шайире мере we,
Критик гьртйә у дьде.
Шәме дәст ньфьра кьр,
Һәwар кӱрапара бьр,
Го:—Ӗньз, Омәр, Сьмелхьшт,
Критик кӱрапе wә кӱшт,
Рабьн тәмам тәвайи,
Нәqәнщ текнә авайи,
Бьднә, бьдне у бьдне,
Кӱ хьлазбә жь дьнйәе.
Әw дӱжмьне дьзанә,
Qәдре wана ньзанә.
Ӗньз, Омәр у Озман,
Дӱдӱ-сьсе жи һьлдан,
Данә чомаq, шьвдара,
Чун мала нвискара.
Дәрбаз бу хеләкә кӱрт,
У кӱрапа хәним гьрт.
Вьр бь сәwта бәрази,

Һәвра җа кырна газн:
— Критике қәтъл у қан,
Буйи Гөрган пәләһан,
Җәки һәрро, һәр дара,
Мә дьди бәр хәнщәра.
Тө чәве хәә пак вәкә,
Ль мә тәмьз мезәкә,
Әм вьра тәв кәрапън,
Хал-харзинә у апын,
Һәрке диса тө мәхи,
Йане поге мә дәрхи,
Әме өса ль тәхън,
Һәрдө чәве тә дәрхън.
Критик сәри һьлбьри,
Дьз доре бунә дьри,
Хәә шаш нәкьр, нәрәвийа,
Нә кьр қирин, нә гьрйа,
Һьлда тумәки гунйа,
Да қафе җан у кәнйа.
Паше «шуре» хәә кьшанд,
Хәбәрнә җа җан рәшанд:
— Тьрсфьрандын титькә,
Һьн кәнә, һьн листькә,
Дьбәк җәра зипькә,

Ле мьнра бәрфа тукә,
Әз натърсьм жь ве пьрсе,
Мьнәт т'өнә жь тьрсе.
Һәта роке әз һәмә,
Сагъм, ль руе дьнемә,
Бь қәләма қөмаши,
Бь дәвтәра рәмоши,
Дәст накшиньм жь ви пеши.
Һәр дьзәки мина wә,
We бь дәсте мьн мьнабә.

ЗӘҠАЦА СЫНЦО

(Кәрик жь поэме)

Сынцо хортки чардәһ сали
Һәму жь бәжне ньжмәкари,
Һат сәкьни бәр шемике,
Дәстәк дани бәр щенике,
Қәләм-дәфтәре хwә дани,
Гьлие де баве бир ани:
«Һәй малхьраб тә чь мери,
Кә мәктәбера буйи гори,
Һәвт сал хwәндийә өлме зор,
Ә, хwә наби прапесор.
Көре Бәса щинара мә
Қәт шарке гот, баво, шәрмә,
Донздәһ сали заро, нивщи
Мәктәб һишт у зәwьщи.
Чьма тәйи жь wi кемтьр,
Намьла wi йа тә бәртър.
Һәбуна мә шькър пьрә,

Мала мада һәр тышт гөрә.
Лао, хорти, бәрмьрази,
Чь жь мь кэлбе кал дьхвәзи,
Wәлә чьqас хwә бьви-бьни,
Ләде дьчьмә хwәзгьни...
Фьто рәща иди т'өнә,
Хер-гөне тә стие мьнә...»
Әв хәбәрәд бе сәр у бьн
Һьше wида тен у дьчьн.

КӘВТ РӘНГ

Р'оке кәвт рәнг тенә ши,
Т'ьме кән бәр дәве ши,
Кө сәрүер бе рө тәнә,
We бе бәле, өсанә;
Кө катьб бе меш гайә,
We бе раст г'лье тәйә;
Кө һәрә щәм директор
We бе т'ойи лапи зор.
Кидәр жера кө карә
We бе әвә щие сәрә,
Кө дьчә щәм дьканчи,
Ль wөр дьбә йаланчи.
Wәхте сәдре тәзә те
Дьбе т'ойи мере че...
Мере өса чь мерә,
Мәйтәк жь ши чет'рә.

МƏРВЕ «ЗАНƏ»

Һəму шөхле ви фəнə,
Дьбе əзм кө һəмə.
Ль сəр хəлqe дькəнə,
Дьбе əзм кө һəмə.
Гышка дькə һəйдадə,
Дьбе əзм кө һəмə.
Дьбе йа раст нəлалйə,
Мəрве нəһəq əw хwəйə.
Баре вида тышт т'өнə,
Дьбе əзм кө һəмə.
Тьре һəр тышти занə
Ле бь хwə йəки нəзанə

Лэндәһоли сәдсаләйи дәвгәни,
Р'абу сәре дарә руньшт у кәни,
Кьрә һәвар, кьрә гази бешәрми:
«Дәнгбеж әзъм, былбъл әзъм ви әрди».

Гөле бьһист, гөле щида сәкьни,
Дәнг да былбъл: —го, малхьраб, ньшйари?
Һәла рабә қаске вәрә бәр дери,
Кейә ль вьр таще тәйи ль сери.

Былбъл дәркәт дит е пешбәр тарьшә:
— Го, бьмбарәк, әва ренга тә шашә,
Төе дьбини вьра баг у багчәнә,
Р'йа аше тә әва нинә, йа һанә.

МƏРВЕ ЧƏ'ВQÖЛ

Wəки бьдне əмбарə ар,
Диса we бе мын тер нəхар,
Wəки бьдне чьл низ шəрав,
Диса we бе мын тер нəхар.
Wəки хер у хəзнеда бə,
Диса we бе əбур набə.
Wəки һəрə бəр мьрьне,
We бе бьднə мын мале дьне,
Ле wəхта кö тəнгиедабə,
Һале wне qə чawa бə?

ХӘҮННА ФҢНДИ

Сьба тә хер, сьвра тә тер,
Кәке шьх,
Ишәв гәнди, мьн хәҮнәк ди,
Ль нав бег.

— Хwәде херкә, дә кәрәмкә,
Көре мьн,
Йа мәләка, вәкә дәрга,
Рәбе мьн.

— Р'испики кал, бьзна мә чал,
Струхьшт,
Жь мал дәрхьст, ль әние хьст,
Чәнд ньвьшт,
ЧаҠа хера баве мьни,
Рәкмәти
Ани бәр ощаха тәйә
Щьнәти,

— Сьмьлла, дәстури хwәде,
Херәла,

Дэргэ-дишан, дьл барьстан,
Машэлла.
Wa баве тэ, ль бэр дэргэ,
Qöдрэте,
Тэ хер ле да, шэwqe вэда,
Агрэте,
Дэргэ вэбу, баве тэ чу,
Щьнэте,
Хөдан херби, же нэкшини
Зэмэте.
Ле ка бьзын, йа курмэзын
Тэ нани?
Әз вьрамэ, һивйа тэмэ,
Зу бини.
Әзе бежым, дьа бькым,
Тэрчинэ,
— Бьра хwэде хера бав, де,
Бьһинэ.
— Гөһдарика, диса сэкэ,
Әз хөлам,
Ощах шэде, тө бэнгзадэ,
Әрд-әзман,
We эваре, ниве шэве,
Щаркэ дьн,

Әз разайи, мын хәwnәк ди,

Йәкә дьн.

— Хwәде херкә, дә кәрәмкә,

Дә бежә,

Ә'гла быки бызьне бәр,

Бавежә...

— Хәwнеда тә челәкәкә

Сорә бәш,

Да келәкә, голькәкә

Чил қәрқаш

Го, мьриде мала аде,

Qәбул бә,

Әв хера һан, бь дьл у щан

Мәгбәр бә,

Ль мала wә, ощаха wә,

Бәлал бә.

— Wәй тә зьндеq, wәйә мәнщәнеq,

Машке шин,

Һати сәр мын у мала мын,

Кәл у бин,

Тә дьхази бь фелбази

Челәке

Бьдмә бьзна тәйә wәкә

Ләпәке?

СƏРƏЩƏМ

Р'у

Р'уви	3
Балад дәрһәқа we йәкеда, чаҗа критик п'х кьрә шайире дьз	25
Зәҗаща Сьншо	29
Кәвт рәнг	31
Мәрве «занә»	32
* *	33
Мәрве чәвqөл	34
Хәҗна Фьнди	35

14997. f 21
шәрәфә әшър

ГӘЗГӘЗК

Нәширәтә йүкөмәтейә Әрмәнистанә

ЕРЕВАН

1 9 6 3